

Handreiking voor het gebruik van de Kinderrechtenchecklist - © 2012 KinderrechtenNU

In het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (VRK 1989, NL 1995) worden essentiële onderwerpen vermeld die nodig zijn voor ieder kind om gezond en veilig te kunnen opgroeien.

*KinderrechtenNU heeft met kinderen samen de **Kinderrechtenchecklist** ontwikkeld. Het is een instrument om het VRK uit te leggen aan kinderen, hun ouders en aan professionals rondom kinderen. Op basis van de overdracht van de beginselen en bepalingen van het VRK kunnen kinderen meedenken, meepraten en meebeslissen over zaken die kinderen aangaan. Het is een goede start voor burgerschapszin en het draagt bij aan een goed opvoedklimaat en verantwoordelijkheidsgevoel. Elkaar helpen maar ook zelfredzaamheid staat hierbij centraal. Kinderparticipatie is een oefen- en leerproject naar volwassenheid. Kinderen hebben daar recht op.*

De Kinderrechtenchecklist is de richtlijn voor het inzichtelijk maken van de leefomgeving van kinderen. De checklist kan dienen als ondersteunend instrument om preventief het welzijn en de ontwikkeling van ieder kind in beeld te brengen. Ook kan de checklist gebruikt worden voor het analyseren van het bestaande beleid.

De Leerkracht

.... is de belangrijkste volwassene op school .... voor kinderen.

- U spreekt uw waardering uit naar kinderen als ze naar u toe komen met een (moeilijke) vraag. U neemt de tijd en gaat ervoor zitten.
- U luistert waardevrij naar kinderen en vraagt door als dat nodig is.
- U vangt signalen op van de kinderen of van klassenhulpjes, ook na schooltijd.
- U hebt oog voor alle leerlingen in uw klas.
- Ieder kind krijgt informatie over de hulp die u kunt bieden.
- U helpt kinderen oplossingen te bedenken voor zich zelf of voor een klasgenootje.
- U stimuleert de kinderen om elkaar te helpen
- U maakt moeilijke onderwerpen (pijn-onderwerpen) bespreekbaar in uw klas. U schept een sfeer in uw klas, zodat alle kinderen vertrouwen in u hebben als volwassen mens.
- U raadpleegt een collega, als u merkt dat een kind niet gelukkig is.
- U gaat, in overleg met het kind, het gesprek aan met de ouders. U beschermt daarbij de positie van het kind.

In het gesprek met een leerling met een onduidelijke hulpvraag kunt u de checklist gebruiken. Vragen over het leven van alle dag leveren soms onverwachte antwoorden op.

Ook de leerkracht heeft met de **Wet Meldcode** Huiselijk Geweld en Kindermishandeling te maken. De **Kinderrechtenchecklist** is een middel voor een leerkracht om het **niet pluis gevoel** te onderzoeken.

In de uitwerking van de Wet Meldcode geeft de **Kinderrechtenchecklist** houvast bij het beoordelen van pluis en niet pluis gevoel. De checklist geeft een overzicht van wat belangrijk is voor ieder kind. Het gaat erom ze een vertrouwd gevoel te geven zodat ze durven en kunnen zeggen wat ze met zich meedragen en wat ze op hun hart hebben.

Echt contact maken met kinderen over hoe het met ze gaat vergt soms een extra inspanning maar kan een heel belangrijke invloed hebben op de rest van hun leven.

Implementatie van kinderrechten en kinderpaticipatie zorgt voor een structurele verbetering van de positie van kinderen. Dat is preventie!

www.kinderrechten.nu